

**FOK- en KEURINGSREGLEMENT
VAN DE VERENIGING
HET NEDERLANDS EZELSTAMBOEK**

Nederlandse ezel

2018

INHOUD:

ARTIKEL 1: INDELING STAMBOEK	blz. 3-4-5
ARTIKEL 2: RASOMSCHRIJVING	blz. 5-8
ARTIKEL 3: KEURINGEN	blz. 7
ARTIKEL 4: REGISTRATIE	blz. 8
IMPORT EN EXPORT	blz. 9
INTEELT	blz. 9
DNA	blz. 9
ARTIKEL 5: ERFELIJKE AFWIJkingEN	blz. 10
ARTIKEL 6: DEKVERKLARING	blz. 10
ARTIKEL 7: GEBOORTEAANGIFTE	blz. 11
VOETNOOT	blz. 11

FOKDOEL

Het bevorderen van de fokkerij van ezels die voldoen aan de voorwaarden gesteld in het stamboek en het in standhouden van een goede en gezonde populatie.

Stamboek van oorsprong

Geografisch gebied: Nederland, België, Duitsland

ARTIKEL 1:

INDELING STAMBOEK

In de hoofdsectie staan raszuivere dieren, d.w.z. zij hebben een paspoort met daarin een rasbenaming vermeld. Nederlandse ezel

In het stamboek zijn opgenomen:

Nederlandse ezel Klasse I a Hengsten/merries schofthoogte 92 cm tot 120 cm

Nederlandse ezel Klasse I b Hengsten/merrie schofthoogte vanaf 120 cm

Het stamboek is voor de Nederlandse ezel is ingedeeld in:

Hoofdsectie; **hoofdstamboek, veulenboek, basisboek**

Stamboek			
Hoofdsectie			
HoofdStb Klasse 1		Veulenboek Klasse 2	Basisboek Klasse 3
Klasse 1a	Klasse 1b		
Aanvullende sectie/ Wachtregister			

Aanvullende sectie; **wachtregister**

Veulenboek

Hierin staan;
alle nakomelingen van dieren die in het hoofdsectie staan, nakomelingen van de Nederlandse ezel waarvan 1 generaties bekend is en die voortkomen uit een dekking van een goedgekeurde hengst.

Doorstroming vanuit het wachtregister is mogelijk.

Basisboek

Hierin staan;

- nakomelingen van de Nederlandse ezels waarvan het vaderdier niet gekeurd is maar waar wel 1 generatie bekend is
- volwassen dieren van import vanuit de EU die voldoen aan 1 generatie
- volwassen dieren van import vanuit buiten de EU die voldoen aan 1 generatie en ouderschap bevestigd door DNA
- gekeurde ezels van een door de EU-erkend stamboek m/v
- dieren die voortkomen uit inteelt in de eerste generaties, raszuiver op basis van afstamming, ouders in hoofdsectie
- dieren met een erfelijk gebrek, raszuiver op basis van afstamming, ouders in hoofdsectie

Dekverklaringen van ongekeurde hengsten worden aangeleverd met een DNA-profiel van het VHL-Lab van de hengst in kwestie, afgenomen door een paspoortconsulent en een volledig ingevuld Veterinair attest. (formulier opvraagbaar VNE)

Kosten voor deze DNA-typering en veterinaire attest zijn voor de fokker.

Hoofdstamboek

Ezels welke de leeftijd van 3 jaar hebben bereikt moeten ter keuring worden aangeboden, willen zij in aanmerking komen voor opname in het hoofdstamboek.

Zij worden veterinaire gekeurd, de stokmaat wordt vastgesteld en op exterieur en gangen beoordeeld. Op basis van de stokmaat worden zij ingedeeld in klasse I of II. Na het vaststellen hiervan wordt er achter het levensnummer in het paspoort de klasse vermeld.

Nederlandse ezels, waarvan 1 generatie bekend is, worden na het behalen van 1 x A-premie of 2 x B-premie opgenomen in het hoofdstamboek.

Na 3 x A-premie krijgt het dier het predicaat preferent.

De keuringsuitslag in geval van A- of B-premie evenals het gehaalde predicaat, zal worden vermeld in het paspoort.

Wachtregister

Hierin staan;

- nakomelingen van de Nederlandse ezels waarvan één van beide ouders behoort tot de een ander ras en die dus niet raszuiver zijn
- dieren waarvan 1 ouder bekend is
- ezels waarvan de afstamming niet bekend is

-importezels buiten de EU waarvan geen ouderschaps-DNA is aangeleverd.

Nakomelingen van deze dieren worden ingeschreven in het veulenboek of basisboek als de afstamming aan alle eisen voldoet en worden op driejarige leeftijd na het behalen van een A-premie/2x B-premie ingeschreven in het hoofdstamboek.

Doorstroming vanuit het wachtregister is mogelijk.

Voor dieren in het wachtregister worden geen certificaten afgegeven.

register;

hierin staan;

-ezels die behoren tot een van de Europese rassen die buiten ons mandaat vallen

-muildieren en muilezel

-ruinen

Met ingang van 2018 komen alleen nakomelingen van door het stamboek van oorsprong (VNE) en door andere officieel erkende Europese ezelstamboeken met een A- of 2x B-premie beoordeelde dekhengsten in aanmerking voor opname in het veulenboek A/B. Nakomelingen van niet gekeurde hengsten komen de nakomelingen in basisboek van de hoofdsectie.

ARTIKEL 2:

RASOMSCHRIJVING

De Nederlandse ezel

Omdat onze ezelpopulatie door genetische achtergronden en herkomst buitengewoon heterogeen van samenstelling is en een Nederlands ezel ras niet is gedefinieerd hanteren wij een standaard als basis voor onze ras omschrijving.

Het hoofd is kort met diepe kaak en een recht neusbeen. Het hoofd moet in proportie zijn met het lichaam.

Het gebit moet volledig ontwikkeld zijn, noch onder- noch overbijtend. Dieren die een overbeet hebben van meer dan 3 mm komen niet in aanmerking voor opname in het stamboek.

De oren zijn middelgroot tot groot, niet te ver uit elkaar staand en alert naar voren gedragen, de binnenzijde is dicht behaard.

De ogen zijn groot, donker, helder en uitdrukkingvol.

Neus en lippenpartij zijn fijn gevormd, stevig en beweeglijk.

De hals is middelmatig lang - stevig - niet te slank in verhouding tot de manenkam; de aanzet aan het hoofd is fijn en diep uitlopend aan de borst; weinig onderhals.

De schouder is voldoende lang. Mag vrij steil zijn in verhouding met andere paardachtigen.

De schoft hoeft niet uitgesproken ontwikkeld te zijn. De bovenlijn van de hals moet vloeiend in de rug overgaan. Een brede platte schoft is niet wenselijk.

De borst moet ruim zijn, voldoende breed en diep met voldoende gewelfde ribben.

De rug is licht gewelfd, stevig en vooral bij de hengsten niet te lang in verhouding met de achterhand. Hij dient niet doorgezakt te zijn.

De lendenen zijn bespierd – niet ingevallen.

De achterhand is ruim ontwikkeld met stevige bespiering op de bil, een lange en voldoende bespierde schenkel.

Ledematen: De benen moeten recht onder het lichaam geplaatst zijn met droge gewrichten. Geen O- of X-benen.

Hoeven: Cilindrisch en goed gesloten, niet brokkelig. De hoeven mogen t.o.v. andere paardachtigen vrij steil zijn (50 tot 60 graden t.o.v. de horizon). De voetast moet echter recht zijn (hoef, kroon en kootbeen moeten in elkaars verlengde liggen). De hoeven dienen recht naar voren geplaatst. De achterhoeven mogen cilindrisch tot licht ovaal zijn.

Gangen: Stap: correct en vlot. De achterhoeven dienen in stap niet voor de voorhoeven geplaatst, doch correct in dezelfde lijn bij achteraanzicht. Telgang is niet acceptabel. Draf: vlot en voldoende uitgrijpend vooraan met duidelijke, maar niet te hoge knieactie. De voorhoeven worden recht naar voren geplaatst zonder maaien. De achterbenen dienen voldoende onder geplaatst met duidelijke beweging van de spronggewrichten. Een te enge of slingerende gang achteraan is onwenselijk.

De beharing is gelijkmatig verdeeld en voldoende dicht in de winter en kort en fijn in de zomer. Alle kleuren zijn toegelaten.

De ezel moet harmonieus van bouw zijn!

Behalve deze exterieure kenmerken moet de ezel gezond zijn en over een vriendelijk en evenwichtig karakter beschikken.

ARTIKEL 3:

KEURINGEN:

Per kalenderjaar worden drie keuringen georganiseerd: twee algemene keuringen voor merries, ruinen en hengstveulens tot 1 jaar en één hengstenkeuring.

Indeling bij keuringen wordt gemaakt op basis van geslacht, leeftijd en indeling per ras. De keuring wordt voorafgegaan door een veterinaire keuring, die het volgende inhoudt:

- controle op de identiteit en vereiste entingen
- de schofthoogte zal worden bepaald
- hart en longen zullen worden beluisterd
- hengsten worden gecontroleerd op aanwezigheid van beide testikels
- controle op knikstaart
- controle gebit overbeet maximale afwijking 3 mm, onderbeet niet wenselijk
- bij kreupelheid zal de ezel worden uitgesloten van de keuring
- Onderzoek kniegewricht

Tijdens de keuring wordt erop gelet of de dieren voldoen aan de kenmerken van het fokdoel. Gekeurd wordt op exterieur (gebit, beenstand en hoeven (bokkenhoef) spelen een belangrijke rol) en gangen.

Ezels jonger dan 3 jaar krijgen een beoordeling.

De keuring zal worden verricht door tenminste 2 keurmeesters. Na afloop van de keuring zal een duplicaat van het keuringsrapport worden uitgereikt en zal er gelegenheid zijn over onduidelijkheden in het rapport met de keurmeesters van gedachten te wisselen. Herkeuring is altijd mogelijk tijdens een volgende keuring.

Vanaf de leeftijd van 3 jaar kan een ezel worden gewaardeerd met een A-premie, B-premie, of C-premie. Deze laatste is definitief in het geval er een niet acceptabele afwijking is geconstateerd.

Na 1 x A-premie of 2 x B-premie kan het dier worden ingeschreven in het hoofdstamboek, wanneer de afstamming bekend is, of in het basisboek (zie voor beide de voorwaarden).

Wanneer een hengst wordt goedgekeurd als dekhengst is dit voor het leven. Alleen bij bewijs van overerfbare fouten kan de goedkeuring worden ingetrokken.

Een hengst die wordt beoordeeld met een A- of B- premie en waarvan de afstamming niet voldoet aan alle eisen, zal worden opgenomen in Basisboek.

ARTIKEL 4:

REGISTRATIE

Dieren moeten worden voorzien van een chip en altijd een Europees paspoort hebben.

Zolang de veulens bij de moeder aan voet lopen is een paspoort nog niet verplicht, maar wel indien ze ouder zijn dan 6 maanden.

Het paspoort is ongeldig, indien fokker/eigenaar zelf in het paspoort wijzigingen en/of toevoegingen heeft aangebracht. Dit mag alleen door de paspoortuitgevende instantie.

Een paspoort is géén eigendomsbewijs, enkel een identiteitsbewijs. In verband met eventuele aansprakelijkheid is het de verantwoordelijkheid van de oude eigenaar om te zorgen dat de ezel op naam van de nieuwe eigenaar wordt overgeschreven.

Wanneer er sprake is van eigendomswisseling moet de eerste eigenaar binnen 14 dagen zorg dragen voor aanpassing van de registratiegegevens. De nieuwe eigenaar is verantwoordelijk voor de controle van de identiteit d.m.v. controle van het chipnummer.

Vanaf de leeftijd van 3 jaar kan een ezel worden gewaardeerd met een A-premie, B-premie, of C-premie. Deze laatste is definitief in het geval er een niet acceptabele afwijking is geconstateerd.

Registratie van een veulen vindt plaats op het moment waarop het paspoort wordt aangevraagd en het chipnummer bekend is.

De fokker van het veulen is verantwoordelijk voor het juist en volledig invullen van de registratieaanvraag. De vereniging behoudt zich het recht voor de gegevens te controleren. Indien de gegevens van een ezel niet juist blijken te zijn, wordt er DNA-onderzoek verricht.

Een andere mogelijkheid is om d.m.v. een röntgenfoto te zien of het dier een chip heeft. Ieder veulen zal worden geregistreerd op naam van de eigenaar van de merrie.

Vanaf de leeftijd van 3 jaar kan een ezel worden gewaardeerd met een A-premie, B-premie, of C-premie. Deze laatste is definitief in het geval er een niet acceptabele afwijking is geconstateerd.

Afstamming wordt vermeld wanneer:

- Voor het einde van het dekjaar een dekverklaring is ingeleverd bij het secretariaat; zonder dekverklaring zal het ouderschap d.m.v. DNA moeten worden aangetoond;
- Originele stamboekpapieren van erkende stamboeken binnen de EU kunnen worden overlegd;
- Het ouderschap d.m.v. DNA is aangetoond bij geïmporteerde ezels van buiten de EU. Indien de vader een niet gekeurde hengst is komt op het registratiebewijs een vermelding hiervan.

Registratie van een dier ouder dan 3 jaar vindt plaats wanneer:

- d.m.v. DNA het ouderschap aangetoond is;
- originele stamboekpapieren van erkende stamboeken binnen de EU kunnen worden overlegd;
- het ouderschap d.m.v. DNA is aangetoond bij geïmporteerde ezels van buiten de EU;
- een paspoort wordt aangevraagd.

Eigenaren van dieren waarvan de afstamming bekend is ontvangen een registratiecertificaat.

Bij overlijden van de ezel dient de fokker/eigenaar het paspoort binnen 30 dagen te sturen naar het secretariaat. Een paspoort blijft eigendom van de paspoortuitgevende instantie.

IMPORT EN EXPORT

Voor geïmporteerde dieren (buiten de EU) dient een bewijs te worden overlegd, dat van de betreffende ezel én zijn/haar ouders DNA is vastgelegd en de afstamming correct is. Het DNA moet van alle drie van het land van oorsprong zijn. Bij dragende merries zal tevens een dekverklaring overlegd moeten worden.

De eigenaar van het geïmporteerde dier behoort binnen 30 dagen na afsluiting van de douaneregeling een identificatiedocument aan te vragen of het bestaande identificatiedocument te laten opnemen in de database.

Volledige afstammingsgegevens worden in de database opgenomen.

Bij export dient door een dierenarts de schets in het paspoort te worden ingetekend.

INTEELT

Inteelt dient vermeden te worden.

Lijnteelt alleen met superieure ouderdieren welke zich bewezen hebben op de keuring.

Inteelt: broer x zuster, vader x dochter, moeder x zoon.

Lijnteelt: half broer x half zuster, grootvader x klein dochter, grootmoeder x kleinzoon en verder verwantschap in 3^e of 4^e generatie.

DNA

Per a-selecte steekproef zal er jaarlijks van minimaal 5 veulens en hun ouders haren worden getrokken ten einde een DNA-controle mogelijk te maken. Van alle goedgekeurde hengsten moet DNA bekend zijn.

Van alle hengsten die worden ingezet voor de dekdienst moeten er DNA aangeleverd worden.

ARTIKEL 5:

ERFELIJKE AFWIJKINGEN

Mond/Gebit: overbeet maximaal 3 mm. Onderbeet niet wenselijk. Beiden dienen vermeden te worden;

Knieën: patella luxatie naar lateraal, habitueel en stationair;

Testikels: monorchide of cryptorchidie.

Knikstaart;

Extreem afwijkende beenstand (X- of O-benen);

Dwerggroei;

Telgang;

Staart en maneneceem; onderzoek heeft aangetoond dat bij staart- en manen eczeem erfelijke factoren een rol spelen;

Een fokker is verplicht een geconstateerde afwijking te melden bij de registrateur. Om er zeker van te zijn dat het een erfelijke afwijking betreft en geen spontane mutatie zal DNA worden bepaald van beide ouderdieren en eventuele nakomelingen. We zullen ons laten informeren van hoeveel dieren/generaties DNA vereist is om zekerheid te hebben omtrent de factor erfelijkheid inzake een geconstateerd gebrek.

ARTIKEL 6:

DEKVERKLARING

De hengstenhouder is verplicht een door de vereniging opgesteld dekbewijs in te vullen voor de eigenaar van de merrie.

De fokker is verplicht de dekverklaring vóór 15 december van het kalenderjaar naar de registrateur op te sturen. Iedere hengst of merrie dient op naam van de eigenaar te staan.

Bij dekverklaringen van niet gekeurde hengsten moet een DNA- profiel, afgenomen door een paspoortconsulent, bekend zijn van het VHL. Tevens dient er een veterinair attest aangeleverd zijn van de betreffende hengst. De kosten voor deze beide onderzoeken zijn voor rekening van de fokker.

Wanneer geen dekverklaring is ingeleverd zal de vader niet vermeld worden in het paspoort, tenzij de eigenaar van de merrie d.m.v. DNA het vaderschap van de hengst laat aantonen. Kosten voor dit onderzoek zijn dan voor rekening van de eigenaar van de merrie.

Dekverklaringen van alle in Europa erkende ezelstamboeken zullen door de VNE worden erkend.

De Nederlandse ezels moeten minimaal 3 jaar zijn voor ze gedekt mogen worden.

Er worden alleen natuurlijke dekkingen geaccepteerd.

ARTIKEL 7

GEBOORTEAANGIFTE

Een veulen dient tot uiterlijk 10 dagen na de geboorte bij de registrateur te zijn opgegeven door het geboortebericht op te sturen.

Registratie zal pas plaats vinden als het chipnummer bekend is.

Voetnoot:

Ten alle tijd is de hengstenhouder en/of de fokker verantwoordelijk voor het aanleveren van de juiste documenten of bescheiden welk nodig zijn voor opname in het stamboek.

Voor alle hengstenhouders en fokkers in Nederland geldt dat zij lid dienen te zijn van de VNE.

Daar waar het reglement niet voorziet beslist het bestuur.

Fokreglement aangemaakt 25 aug 2018